

T A I T E E N P E R U S O P E T U S L I I T T O T P O

LAUSUNTO 30.10.2015

Valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto

Taiteen perusopetuksen saatavuuden kehittäminen ja määrärahat valtion vuoden 2016 talousarvion momentilla 29.10.30

Taiteen perusopetuksessa on Suomessa 126.000 oppilasta. Opetusta järjestetään 85 % kunnissa: 251 kunnan alueella, 393 oppilaitoksessa. Opetusta antavat musiikki- ja tanssiopistot sekä kuvataide-, käsityö-, sanataide-, teatteri, sirkus- ja arkkitehtuurikoulut. Taiteen perusopetusta annetaan myös kansalaisopistoissa.

Taiteen perusopetus on lakiin perustuvaa, tasolta toiselle etenevää, vuodesta toiseen jatkuvaa peruskoulun ulkopuolista opetusta. Se antaa lapsille ja nuorille välineitä ilmaista itseään, vahvistaa sosiaalisia taitoja sekä kehittää itsetuntoa. Ammattiin suuntautuville se antaa valmiuksia jatko-opintoihin. Taiteen perusopetuksen oppilaitoksissa luodaan perusta Suomen kulttuurielämän jatkuvuudelle. Pitkäkestoisen taideharrastuksen positiiviset vaikutukset on tuotu esiin lukuisissa tutkimuksissa.

Taide- ja kulttuuriharrastukset ovat erittäin edullinen tapa ehkäistä lasten ja nuorten syrjäytymistä. Yhteiskunnan kannattavimmat sijoitukset tehdään lapsiin ja nuoriin myös taloudellisesti tiukkoina aikoina. Paras tapa turvata pitkäjänteisen taideopetuksen tasa-arvoinen saatavuus on lisätä järjestämislupia ja opetustuntikohtaista valtionosuutta taiteen perusopetuksen lisäämiseksi katvealueilla sekä eri taiteissa.

Taiteen perusopetusta antaville oppilaitoksille tulisi turvata riittävät resurssit perustehtävän toteuttamiseen. Laadukkaan perustoiminnan turvaaminen edistää kulttuurin kärkihankkeen toteuttamista: koulujen ja päiväkotien kanssa tehtävää yhteistyötä sekä muita säteilyvaikutuksia kuntien kasvatus- ja hyvinvointipalveluihin.

Riittävä julkinen rahoitus turvaa alueellisen tasa-arvon, oppilasmaksujen kohtuullisen tason ja siten lasten ja nuorten yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua taiteen perusopetukseen varallisuudesta ja asuinpaikasta riippumatta.

Esitys taiteen perusopetuksen rahoituksen lisäämiseksi momentille 29.10.30

**Opetustuntiperusteisen valtionosuuden nykyinen määräraha
hallituksen esityksessä valtion talousarvioksi 2016: 78,8 milj e**

Taiteen perusopetuksen rahoitusvaja

(valtionosuus oppilaitoksille myönnetyn rahoituksen ja toteutuneen opetuksen välinen erotus niissä oppilaitoksissa, jotka osallistuivat TPO-liiton kyselyyn resurssitarpeista vuonna 2012):

Laaja oppimäärä 11,4 milj. €

Yleinen oppimäärä 4,9 milj. €

Kyselyyn osallistuneiden oppilaitosten lisämäärärahan tarve yhteensä 16,3 milj. €

Esittämämme lisämääräraha turvaa opetuksen nykyiselle oppilasmäärälle. Kyselyyn vastanneissa oppilaitoksissa oppilaspaikan sai keskimäärin 55 % pyrkijöistä, joten oppilaspaikkojen lisäämiselle on suuri kysyntä. Arvioimme että oppilaspaikkojen tarjoaminen kaikille halukkaille edellyttäisi 30 milj. e lisäystä. **Nykyinen määräraha + lisäys yhteensä: 108,8 milj. e.**

Kunnioittaen,

Pia Poutanen

puheenjohtaja, Taiteen perusopetusliitto TPO ry